

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп1 1/2020
22.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Весне Субић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из ..., улица ... бр. ..., коју заступа пуномоћник Мироје Јовановић, адвокат из ..., улица ... бр. ..., за преиспитивање судске одлуке – решења Управног суда– Одељења у Нишу II-1 Ув 391/17 од 12.12.2017. године, са противном странком Наставно-научним већем Економског факултета у ... из ..., ... -..., у предмету образовања, у нејавној седници већа, одржаној дана 22.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, УКИДА СЕ** решење Управног суда– Одељења у Нишу II-1 Ув 391/17 од 12.12.2017. године и предмет враћа Управном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаним решењем Управног суда одбијен је приговор тужиље АА из ..., изјављен против решења судије појединца Управног суда – Одељења у Новом Саду III-3 У 15506/16 од 28.08.2017. године, којим је, на основу члана 26. став 1. тачка 2. у вези чл. 3. и 4. Закона о управним споровима, одбачена тужба тужиље поднета против Одлуке Наставно-научног већа Економског факултета у ... од 26.08.2016. године, којом је одбијен Извештај Комисије о оцени докторске дисертације студента докторских студија АА из ..., под називом: "...".

У захтеву за преиспитивање побијаног решења, поднетом због повреде одредби чл. 32, 36. 198. Устава Републике Србије, повреде одредаба Закона о високом образовању, битне повреде правила управног спора и повреде Статута Економског факултета у ..., подносиатељка истиче да се против одлука Научно-наставног већа жалба не може изјавити, јер не постоји виши стручни орган на факултету који има улогу другостепеног органа. Сматра да, у одсуству права на жалбу против одлуке већа факултета којим се повређује право на квалитетно школовање и објективно оцењивање, постоји само један правни пут оспоравања, који се заснива на одредби члана 198. став 2. Устава Србије. Указује на то, да је побијано решење донето произвољном применом права, која је подносиатељки захтева онемогућила расправљање и одлучивање пред судом о поднетој тужби. Истиче да је погрешно становиште Управног суда да се ради о акту „правне технике“. Наводи да је оспорена

одлука туженог коначни појединачни акт којим се решава о врло конкретном праву подносиоце против које подносиоца није имала право жалбе пред органима факултета. Предлаже да суд захтев уважи, а побијано решење укине или преиначи. Тражи трошкове за састав захтева од стране пуномоћника адвоката.

Противна странка, у одговору на захтев, остаје у свему при наводима из досадашњег поступка пред Управним судом.

Врховни касациони суд је о захтеву одлучивао у поновном поступку, поводом Одлуке Уставног суда Уж 1044/17 од 16.10.2019. године, којом је усвојена уставна жалба АА и утврђено је да је решењем Врховног касационог суда Узп 37/2018 од 01.02.2018. године повређено право подносиоце уставне жалбе на правно средство, зајемчено одредбом члана 36. став 2. Устава Републике Србије. Истом одлуком поништено је решење Врховног касационог суда Узп 37/2018 од 01.02.2018. године и одређено је да исти суд донесе нову одлуку о захтеву подносиоце уставне жалбе за преиспитивање решења Управног суда – Одељења у Нишу II-1 Ув 391/17 од 12.12.2017. године. Решењем Врховног касационог суда Узп 37/2018 од 01.02.2018. године одбачен је захтев АА из ... за преиспитивање решења Управног суда – Одељења у Нишу II-1 Ув 391/17 од 12.12.2017. године, којим је одбијен њен приговор, изјављен против решења судије појединца Управног суда суда – Одељења у Новом Саду III-3 У 15506/16 од 28.08.2017. године, којим је, на основу члана 26. став 1. тачка 2. у вези чл. 3. и 4. Закона о управним споровима, одбачена тужба тужиле поднета против Одлуке Наставно-научног већа Економског факултета у ... од 26.08.2016. године, којом је одбијен Извештај Комисије о оцени докторске дисертације студента докторских студија АА из ..., под називом: "...".

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијано решење у границама захтева, а у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев дозвољен и основан.

Према правном ставу Уставног суда, које као правилно прихвата и Врховни касациони суд, против решења Управног суда којим се одбија приговор судије појединца тог суда о одбацивању тужбе због тога што акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој се законитости одлучује у управном спору, на основу одредбе члана 26. став 1. тачка 2) Закона о управним споровима, дозвољено је подношење захтева за преиспитивање судске одлуке, ако подносилац захтева пре подношења тужбе није имао право на жалбу или друго редовно правно средство.

Оцењујући законитост побијаног решења, Врховни касациони суд налази да је решењем повређен закон на штету подносиоце захтева.

Из побијаног решења произлази да је Управни суд тим решењем одбио, на основу члана 27. ст. 2. и 3. Закона о управним споровима, приговор подносиоце захтева изјављен против решења судије појединца Управног суда суда – Одељења у Новом Саду III-3 У 15506/16 од 28.08.2017. године, којим је одбачена тужба подносиоце захтева, поднета против Одлуке Наставно-научног већа Економског факултета у ..., на основу члана 26. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима,

према коме ће судија појединац решењем одбацити тужбу ако утврди да акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој законитости се одлучује у управном спору. Према разлозима образложења побијаног решења, по оцени посебног већа Управног суда, правилно је судија појединац решењем од 28.08.2017. године, одбацио тужбу подносиоце приговора применом одредбе члана 26. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима. Ово стога што, и по оцени посебног већа Управног суда, оспорена Одлука Наставно-научног већа Економског факултета у ... од 26.08.2016. године, којом је одбијен Извештај Комисије о оцени докторске дисертације студента докторских студија АА из ..., под називом: "...", представља акт правне технике донет у спровођењу овлашћења надлежног факултета, дакле није акт којим се одлучује о одређеном праву и обавези тужиле из члана 3. и 4. Закона о управним споровима, због чега у конкретном случају не постоје процесно правни услови за вођење управног спора јер акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој законитости се одлучује у управном спору.

Оцењујући законитост побијаног решења са становишта правилне примене процесног права Врховни касациони суд налази да су основани наводи захтева којима се указује да је Управни суд погрешно применио одредбу члана 3. Закона о управним споровима када је оценио да оспорена Одлука Наставно-научног већа Економског факултета у ... од 26.08.2016. године, не представља коначни појединачни акт из тог члана.

Одредбом члана 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09) прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став 1), о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став 2), као и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено (став 1).

Из наведене одредбе произлази да оцени законитости у управном спору не подлежу само коначни управни акти, већ и други коначни појединачни акти којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу уколико законом није предвиђена другачија судска заштита.

Одредбом члана 86. став 4. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05... 87/16) прописано је да студент има право на жалбу у складу са статутом високошколске установе уколико високошколска установа прекрши неку од обавеза из става 2. тач. 1)-3) овог члана, којим је, поред осталог, у тачки 1) гарантовано право студента на објективно оцењивање.

Према одредби члана 46. став 1. Статута Економског факултета у ... Универзитета у ..., број 01-5589 од 25.11.2011. године, са изменама и допунама од 06.03.2013. године, 04.06.2015. године, 09.07.2015. године и 14.04.2016. године, Наставно-научно веће Факултета је највиши стручни орган Факултета, који у складу са одредбом члана 80. став 3. одлучује о жалби студената.

Одредбама члана 23. Правила докторских студија (пречишћени текст) Универзитета у ..., поред осталог, прописано је: да достављени извештај о оцени докторске дисертације и докторску дисертацију ректор односно декан или друго овлашћено лице ставља на увид јавности објављивањем на интернет страници Универзитета и факултета у трајању од 30 дана, а да тај рок тече истовремено о чему се старају овлашћена лица Универзитета и факултета (став 1); да по истеку рока из става 1. овог члана, програмско веће универзитетског центра односно наставно-научно веће или други надлежни стручни орган факултета разматра извештај о оцени докторске дисертације са евентуалним примедбама и доноси одлуку да се извештај о оцени докторске дисертације усвоји, одбије или врати на допуну односно измену (став 2); да ако орган из става 2. овог члана усвоји извештај о оцени докторске дисертације, доставља га Сенату Универзитета на сагласност (став 3); да ако орган из става 1. овог члана одбије да усвоји извештај о оцени докторске дисертације, дужан је да такву одлуку образложи и наведе разлоге због којих није усвојио извештај (став 4).

Одредбама члана 33. Правилника о докторским студијама Економског факултета у ... Универзитета у ..., између осталог, прописано је: да се извештај Комисије и евентуалне примедбе, након усвајања на департману и Научном већу докторских студија, достављају Наставно-научном већу Факултета на усвајање (став 3), као и да се одлука о усвајању извештаја о оцени докторске дисертације, коју доноси Наставно-научно веће Факултета, са извештајем Комисије, доставља одговарајућем стручном већу Универзитета (став 4).

Правилима докторских студија Универзитета у ... и Правилником о докторским студијама Економског факултета у ... Универзитета у ... није предвиђена жалба или други правни лек против одлуке Наставно-научног већа Факултета којом је одбијен извештај Комисије о оцени докторске дисертације.

Имајући у виду наведену садржину нормативних аката меродавних за одлучивање у овој правној ствари, Врховни касациони суд налази да је оспорена одлука Наставно-научног већа Економског факултета у ... од 26.08.2016. године, коначни акт јер против ње нема могућности изјављивања правних средстава органима Факултета. Ово стога што изјављивање таквих средстава није прописано, а одлука је донета од стране Наставно-научног већа Економског факултета у ... као највишег стручног органа Факултета који одлучује о питањима наставе, научне и стучне делатности Факултета, као и о жалбама студената у случајевима када је жалба прописана, у смислу члана 46. став 1. и члана 80. став 3. Статута Економског факултета у ... Универзитета у Оспореном одлуком одбијен је извештај Комисије о оцени докторске дисертације и на тај начин окончан поступак израде докторске дисертације, а фази одбране докторске дисертације тужиља (подносиатеља захтева) након тога није могла да приступи. Ово стога што се Сенату Универзитета доставља на сагласност само усвојени извештај о оцени докторске дисертације, да би се по добијању сагласности одредили место, датум и време одбране докторске дисертације (члан 24. и члан 25. став 1. Правила докторских студија). Следи наведеног, тужиља (подносиатеља захтева) има на закону заснован интерес да одлуку Наставно-научног већа Економског факултета у ... оспорава у поступку пред судом. Како закон у погледу ове одлуке не предвиђа другачију судску заштиту, њена законитост се, по оцени

Врховног касационог суда, може преиспитивати у управном спору сагласно члану 3. став 2. Закона о управним споровима. Стога је погрешно становиште Управног суда да оспорена одлука представља акт правне технике и да су били испуњени услови да суд тужбу тужиље одбаци применом одредбе члана 26. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима.

С обзиром на све изложено, Врховни касациони суд је нашао да су побијаним решењем Управног суда повређена правила поступка која су од утицаја на решење ствари, па је, на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде и предмет вратио Управном суду да донесе нову одлуку о приговору подносиоце.

.Врховни касациони суд није одлучивао о захтеву подносиоце за накнаду трошкова. Ово стога што овом пресудом није окончан поступак по тужби, већ је захтев уважен, побијано решење Управног суда укинато и предмет враћен Управном суду на поновно одлучивање, па ће се о трошковима поступка поводом правног лека одлучити у коначној одлуци на основу одредбе члана 165. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...87/18), на чију сходну примену упућује члан 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 22.05.2020. године, Узп1 1/2020

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић